

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	SIPOS BÉLA.	DEBRECZEN,
Egy óra . . . . I kor. Egy óra . I kor. 50 fill.		Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 47. és 49. szám.
Negyedévre . . 3 „	Negyedévre 4 „ 50 „	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

A kormány és az adók.

Debrecen, július 20.

Az egész országban nagyban folyik az adóztatás. A vidéki sajtó szinte egyértelműleg zudul fel a nehéz adóztatás ellen, amennyiben a pénzügyigazgatóságok általában egész indokolatlanul emelik a III-ik osztályu kereseti adókat.

Amikor azt teszik, rendkívül tapintatlanul és minden humanitás ellenére cselekszenek. Az adózó polgár hozzájárul az állam terhehez: ez állampolgári kötelessége. De erején felül nem adózhat, mert ezzel nem tesz az államnak szolgálatot. Az államérdeke, hogy minél több polgár legyen, ki adóképes. Kiuzsorázni, tönkretenni adók által a polgárokat, — oktalan eljárás volna.

A kormány már sokkal okszerűbben jár el. Szem előtt tartja azon körülményeket, amelyek az adózó közönség képességére nagyobb befolyással vannak.

A kétéves politikai harc, de különösen az ex-lex mig egyrészt a kereskedelem és ipar pangását idézte

elő, és ezzel a kereskedők és iparosok anyagi helyzetén sokat rontott, másrészt a be nem fizetett adók mostani esedékessé tétele által nagy terheket ró az adózókra.

A pénzügyigazgatóságok erre nincsenek tekintettel. Most, amidőn mindenképpen azon kellene lenniök, hogy az ex-lex folytán be nem fizetett adókat a közönség tulságos megerőltetés nélkül lefizethesse, amikor a fő cél egyáltalában a régi elmaradt adók behajtása volna, — új adókat rónak ki és pedig annyira felemelve, hogy ezáltal a legsúlyosabb válságokat idézhetik elő.

Igy van ez Debrecenben is. Az adózó polgárok körében nagy az elkeseredettség. Erős kangok hallatszanak az adókiadó bizottság működése ellen.

A vendéglősök és kávéház tulajdosok, továbbá a kereskedők és iparosok egyre-másra panaszkodnak.

Ilyen körülmények között jól esik olvasnunk, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter a III. osztályu kereseti adó indokolatlan felemése tárgyában hozzáérkezett tömeges panaszja folytán

tegnap távirati rendeletben utasította az ország összes pénzügyigazgatóságait, hogy a III. osztályu kereseti adók kivetésénél csak teljesen indokolt esetben hozzanak adófelemelést javaslatba.

Ugy véljük, e rendelet kissé megnyugtató nálunk a kedélyeket.

A kormánynak nem célja, hogy az új korszak elején az adózó polgárok ezrei káromolják az új korszakot.

A helyzetnek jobbnak kell lennie, nem súlyosabbnak.

És a kormány jóvoltából ezt el is fogjuk érni.

A főispánságok körül.

A földmivelésügyi tárca.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, július 20.

A képviselőház mai ülésének jó részét a belügyminiszteri tárcának tárgyalása foglalta le. Az egyes tételeknél, különösen a főispáni állásoknál és a budapesti államrendőrség kiadásánál voltak nagyobb viták.

Zsülék nyaralnak.

A Debreczeni Független Újság eredeti tárcája.

Írta: Sipos Béla.

Gödöllő mellett az Öreghegyen büszkélkedik Zilahy Gyula pompás nyaralója. Bájosan kedves helyre építette a poetikus lelkű Zsül a maga nyári otthonát. Igazi kis király azon a földterületen, amelyet nem szinigazgatásból, hanem jó pár esztendővel ezelőtt nemzeti színházi gázsijából és hangverseny körutainak tiszta bevételéből szerzett.

Mikor Zsül egy szép napon kikocsizott Gödöllőre, hogy telket vásároljon, megakadt a szeme az Öreghegy egyik tisztásán. Rendetlen, rendezetlen hely volt meg az, de a szorgos munka, a vasakarát, virágzó paradicsommá varázsolta. A hegy legtetején gloriét áll, a honnan be lehet látni az egész gödöllői völgyet. A gloriét alatt terül el a szőlő. Most már dus termést ígér. A szőlő alatt egy kőbástyán, mint valami lovagvár, áll Zsül vendégháza. Ebben a három szobás nyaralóban csak vendégek laknak. Nappal itt végzi irodai dolgait és levelezéseit Zsül. Azon-

kívül itt dolgozza ki a jövő szezonnak műsorterveit. Most a „Scott nemes“ című vígjátékon dolgozik, amelyet a jövő szezonnak elevenít fel. Ragyogó szerepe van benne Zsüllnek s nagy ambícióval készül reá.

Ahogy a lovagvár lépcsőin lehaldunk, a virágos szép nagy udvaron ott áll a nagy terraszos nyaraló. Csinnal, izléssel van berendezve — meglátszik, hogy művészesalád otthona.

Zsülék nagyon kedvesen töltik a nyarat a gödöllői Öreghegyen. Zilahynak felelendülnek ugyan emlékébe a téli szezonnak nagy sikerei, de ha két fiára, Palira meg Gyulára néz, a művésznő azonnal átalakul gondos háziasszonygyá és jó édesanyává. Hát az édesanyára különös szükség is van itt. Tiszta fehér ruhába öltöznek a fiuk reggel, de mikor úgy tíz óra felé visszakerülnek a nyaralóba, a gödöllői agyag hatalmas foltokban ékeskedik ruhájokon és arcukon. Az anyjuk mélységes megdöbbenéssel tekint ilyenkor rájuk.

— Hát ti veletek mi történt?

— Indiánust játszottunk a Fenyvesi

bácsiék kertjében, — szepegi a szelidebb Gyula.

— Én voltam Coody ezredes — mondja Pali — akit Józsi szerepe révén jól ismer a debreceni közönség. Egyedül fékeztem meg a vad indiánusokat.

A vad indiánusok megfékezése Fenyvesi Emil, a Vigszinház jeles művészeinek szomszédos nyaralójában történik és pedig naponta a délelőtti órákban. Itt játszanak a fiuk, itt ejtik kétségbe a két házat. De azért napról-napra folyik az indián csata, mert hát a friss agyag, a homok, a tornázás edzi a puha városi élethez szokott fiukat.

Közben Zsül mint közigazdász jelenik meg. Mikor a fiukat apai tekintélynek teljes szigorával (Hát ilyen is van, kérde a Pali) megfeddi, disputál Fenyvesi Emillel, az okszerű szőlőművelés elemei felől. Fenyvesinek a kis ujjában van a szőlőtermelés elméleti tudománya. Zsül pedig vincellérjének Jánosnak gyakorlati tudására támaszkodik. Ez a János az Öreghegy vincellérje. Zilahy jó kedvében elnevezte ispánnak, azóta az Öreghegyen nagy a tekintélye Jánoskának. — Mikor

Fürdő és vakáció idényre.

Kézimunka és hozzávaló anyagok a legolcsóbban beszerezhetők **Krausz Gyula** Kossuth-u. 15. sz. a. üzletében. Rövidáruk, csipkék, szallagok, zsebkendők, harisnyák, keztyük nagy választékban. **Előnyomda!**

A nemzetiségeknek a főispánság nem kell, hiszen ez érthető, mert ez az egyetlen hatalmi eszköz, amely még képes terrorizmusukat, izgatásukat elfojtani és megölni.

A Ház ma már a földmivvelésügyi tárca költségvetésével is foglalkozott. Darányi beszédét holnap mondja el.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Justh Gyula Bemutatja Öváry Ferenc újonnan megválasztott képviselő megbízó levelét.

Holló Lajos: Polit Mihályt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

A főispáni állások.

Horvát József: A vármegyei pénztárak visszaállítását kéri.

Hodza Milán: Andrassy tegnapi beszédére válaszol. Nem helyesli beszédének azt a részét, melyben kijelenti, hogy a főispáni uralmat fentartja a nemzetiségek miatt. Kijelenti, hogy azért megvédi magukat ha két főispánt állítanak is fel egy megyében. A főispáni tételt nem szavazza meg.

Rakovszky István: Igazat ad Hodzának, hogy a főispáni állás nem való már egy művelt, kifejlődött államnak, de azért a tételt megszavazza, mert jelenleg nagy szükség van a főispánokra, még pedig a nemzetiségek miatt, akiket a főispánok tartanak féken.

Horvát József: A főispánok visszaszétválásáról beszél, akik kénytelenek a kormány rendeleteit végrehajtani, mert ha ez okból önként lemondanak, elvesztik nyugdíjaikat. Vádolja Szkicsák képviselőt, aki Kristóffy ajánlatai folytán pénzt kapott.

Szkicsák Ferenc: Személyi bosszúnak mondja Horvát vádjait, ő nem fogadott el pénzt senkitől. Igaz az, hogy egy lap részére pénzt szedett össze.

Simkó József: Honnan szedte?

Felkiáltások: Kristóffytól kapta. Vele cimborált!

Szkicsák Ferenc: Ujból kijelenti, hogy az ellene felhozott vádak hamisak.

Bredicsián Koriolán: Kárhoztatja Andrassy szavait aki a főispánokat éppen a nemzetiségek miatt akarja megtartani.

Felkiáltások: Jól teszi!

Bredicsián Koriolán: Azt mondja, hogy a magyarnak van csak privilegiuma

agyonvitatja a szöveget Zsül Fenyvesivel, odaszól Jánosnak:

— No ispán ur, mit szól ehhez?

János becsületes nyílt arcával ránéz Zsülre és csendesen válaszol.

— Tessék csak rám bizni nagyságos ur! Nem lehet könyvből jó bort csinálni.

— Ez már igaz — nyugszik meg Zsül s a Jánoskát még nagyobb becsben tartja

Hát bizony ilyen apró, ártatlan kedélyeskedés közben, egyszerűen élnek Zsülék Gödöllőn. Aki tiszta, sugaras nyugodt otthonukat látja, el sem képeli hogy az ország egyik legkiválóbb művész párja tölti ott azt az egy hónapot, amelyet a nehéz munkából kiszakíthatnak. — Hanem aztán ha vendég jön a házhoz, felvillannak a szemek, még derüesebbek lesznek az arcok s Zilahyné példátlan figyelmé, Zsül szeretetreméltó vendéglátása nem ismer határt. Hanem erről ne beszéljünk. Mert ahogy Zsüleket ismerem vendéglátásuk dicséretéért komolyan megneheztelnek s becsukják a kapujukat. Azt azután még az én két kitűnő barátom Zilahy Pál és Zilahy Gyula gimnáziumi tanulók magas protekciója mellett sem nyitják ki.

az országban. Az alispán s a főispán, ez a kétféjű sas nagyon káros a közigazgatásra, a kormány és a többség azt mondja, hogy a nemzetiségek megfékezésére szolgálnak a főispánok. Hát töröljék el legalább a magyar vármegyékben. Nagyon sajnálják azt a születési hibát, hogy nemzetiségeknek születtek.

Felkiáltások: Azt rosszul is tették. (Derűltég.)

Bredicsián Koriolán: Hangoztatja, hogy a románok mindig hü hazafiak voltak. Példa rá a szabadságharc, amikor ők a magyarok mellett harcoltak. A magyarnak joga van nyelvét fejleszteni, de nincs joga ezért az ő nyelvüket megszorítani. Reméli, hogy eljön nemsokára az az idő, midőn egyenlő lesz mindenki ebben a hazában. A tételt nem szavazza meg.

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter: Azt mondja, hogy félre értették őt. Nem azt mondta, hogy főispáni állás rossz, hanem hogy talán megszüntethető. A főispán nem rendőri közeg. Nem a főispán zárja be az izgatásokat. A főispán egyszerűen a polgárok egyenlőségét védi a nemzetiségekkel szemben. (Taps, éljenzés.)

Ismét Boda.

Lengyel Zoltán: A fővárosi rendőrségről beszél. Kérde, ki legyen a rendőrség feje. Boda e vagy más? A szellem ne legyen a régi. Azt mondja, hogy a mai rendszer mellett a bűnösöket futni engedik, politikai meggyőződésükért pedig üldözik az embereket. Kéri a belügyminisztert, hogy orvosolja a rendőrségi bajokat, mert ennél fontosabb ügy nincs a belügyminiszteriumban.

Andrassy miniszter: Kijelenti, hogy egyedül ő felelős a rendőrségért, tehát csak őt vonják felelősségre. Támadják őt ha a rendőrség törvénytelen eljárást tanusít. Az erkölcsrendőri ügyeket szíven viseli és orvosolni fogja a bajokat.

Justh elnök a belügyi költségvetést elfogadottnak jelenti ki. Következik a

Földmivvelésügyi tárca

Schorotzkai Miklós gróf előadó: Kéri a földmivvelésügyi tárca költségvetésének elfogadását.

Achim L. András: Nem mint jogász, hanem mint egyszerű paraszember akarja a magyar nép keservét elősorolni. E bajok kijelentésének itt e parlamentben van helye, mert innen várja a segítséget. Azt mondja, hogy a miniszterelnök büvészkedett akkor midőn a milliókkal dobálódzott. De nagyobb büvész az a nép, aki ezt a milliókat kiizzadja. Azt hitte, hogy törölni fogja a miniszterelnök a Darányi-féle abszolutizmust. A csendőrség erőszakos a munkásokkal, hogy nemrégen is egy békési munkás a kaszájába dőlt. Az arató munkások nehéz helyzetét sorolja fel. Humánus törvények alkotását kéri. Azt mondja, hogy nagy a földéhség Magyarországon. Egyeseknek ezer holdas uradalmaik vannak, míg a szegény nép az egy két holdas földje után még a kamatot se tudja fizetni. A papok nagy birtokukat rendesen zsidó bérlőknek adják, dacára hogy ők antiszemita. De azért adják inkább a zsidónak, mint a magyar kispapoknak, mert ők a zsidóval szemben nem kötelesek gyakorolni a keresztényi szeretetet, míg a keresztény kispapok rosz természetűek nem tudná megfizetni a bért s így a papi uradalom jövedelem csökkenne. Példát hoz fel, hogy egy papi uradalom 6 forintért adott bérbe egy hold földet a zsidónak, míg a zsidó 18 forintjával adta bérbe az oda való kispapoknak.

A nagy nemzeti fellendülés idején Apponyi és Barabás kijelentette Békés-

Csaba piacán, hogy addig nem nyugszanak, míg a nagy nemzeti jogokat ki nem küzdik. Az idő változott, ő még most is tartja az esküt, de a nemzet vezetői hallgatnak róla. Határozati javaslatot ad be, mely szerint a papi birtokokat is parcellázni kell.

Karácsonyi János: Na na! Elveszünk mindent.

Achim L. András: Nem veszünk el, hanem az állam váltsa meg.

Karácsonyi János: Az öné is odaadjuk.

Achim L. András: Én szívesen odaadom a magamét, ha ő eminenciájuk is odaadják a magukéi. Ezután végig olvassa határozati javaslatát, mely különösen a nagybirtokoknak általános parcellázását követeli.

Lázár Pál: A „Tátra“ fürdőhely kisajátítását javasolja. Az ottani drágaságról beszél, mely elriasztja onnan a külföldieket, ugyancsak a magyarokat, akik ez okból külföldre mennek.

Vajda Sándor délután háromnegyed három órakor állott szólásra és beszélt háromnegyed négyig. Vajda beszéde elején azt mondotta, hogy ne lepődjék meg a t. Ház, ha hosszasan fog beszélni. Azután folytonos közbeszólások között beszélt, beszélt — tartalom nélkül. Beszéde végén azt mondotta:

— Es most rátérek a szabadlopásra.

Kállay: Ahoz ért . . .

Vajda: Bizonyára értek úgy, mint ön . . .

Általános derűtség között még mondott néhány szót és befejezte beszédét.

Vitát holnap folytatják.

Nem lesz Debrecenben házbéradó.

Wekerle pénzügyminiszter döntése.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 20.

A debreceni háztulajdonosokat igen közelről érdeklő kellemes hírről értesültünk. Arról van ugyanis szó, hogy a házbéradó réme, a mely Debrecenben évek óta Demokles kardjaként lógott a háztulajdonosok feje fölött, Wekerle pénzügy miniszter új intézkedésével elhajtotta tőlünk.

Mint ismeretes a házbéradó ügye évek óta huzódik. A pénzügyigazgatóság akarta behozni ezt az új adó-nemet, a mi természetesen élénk tiltakozásra talált nem csak a háztulajdonosoknál, hanem a közönség és a város tanácsa körében is. A súlyos terhekkel járó ügy aktái a pénzügyminiszteriumban heverték ujabban.

A napokban Wessprémy Zoltán főispán Budapesten járt és tisztelgett az egyes miniszteriumok főbb tisztviselőinél. A pénzügyminiszteriumban Popovics Sándor államtitkárnál volt, a kitől mekérdezte, hogy a debreceni házbéradó ügyében van-e döntés és milyen.

Popovics kijelentette, hogy a kérdés elbírálása igen nehéz, ezért nem is adhat érdemleges választ.

Wessprémy főispánnak a képviselőházban alkalma volt Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel beszélni, a ki Bakonyi Samu és Szabó Kálmán orszá-

gos képviselők jelenlétében választott a házberadó ügyében hozzá intézett kérdésekre.

Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter kijelentette, hogy a házberadó ügyében döntött, hozzáteheti még azt is, hogy Debrecen javára. Ez annyit jelent, hogy nem lesz nálunk házberadó. A régi házosztályadó és a bérlakások után való régi adózás marad tovább érvényben Debrecenben.

A debreceni rendőrség újjászervezése.

Mi van Vecsey Imre indítványával?

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 20.

A Méliusz-téri rablógyilkosság megtörténtekor általános volt a felháborodás a rendőrség ellen, amely nem volt képes hivatásának megfelelni. A törvényhatósági közgyűlésen, a tanácsban és a helyi lapokban sok szó esett akkor a rendőrség újjászervezéséről.

Rendszerint így szokott lenni. Ha valami nagyobb esemény rázza fel álmából a várost akkor megindulnak a szóbeszédok, de soha se tett, a mely valóra váltotta volna a rendőrség újjászervezése iránt vasmarokkal neki zuditott mozgalmat.

Igy történt hónapokkal ezelőtt is, hogy Vecsey Imre főjegyző indítványt terjesztett a tanács elé. Az indítványt annak idején részleteztük és konstatáltuk, hogy számos olyan üdvös újítás van benne, a mely a város nagyobb anyagi megerősítése nélkül is keresztül vihető.

Ezen indítványnak megvalósítása minden esetre megszüntette volna azt a számos visszasságot, a mely jelenleg is sajátos tulajdonsága a rendőrség működésének. Kétségtelen, hogy a rendőrség a mai stádiumban képtelen megfelelni a hivatásának és ezért föltétlenül szükséges ma már a szóbeszéd helyett cselekedni.

Vecsey Imre indítványának benyújtása óta több hónap telt el. Eddig azonban hírére se hallottuk, hogy történt valami az indítvány ügyében. Lehet, hogy már el van intézve az indítványnak sorsa. Ez esetleg jelentheti azt, hogy a többi ezer és ezer porfedte akták közé került.

Ha így lenne a dolog annál szomorubb. A nyarat arra kellene használni, hogy időnként egy két ülésen hozzá fogjon az illetékes bizottság e kérdésnek előkészítéséhez. Hogyha pedig elkerülhetetlen a rendőrség újjászervezését a város szervezeti szabályrendelet keretén kívül tárgyalni tessék hozzá látni és végül befejezni, ezt a hosszú éveken át különféle procedurákon hajszolt fontos városi ügyet.

Kidobták a vonatból.

A kalauz tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Nyiregyháza, július 20.

A nyiregyháza—munkács—lawoc, nei vonalon történt az elmúlt héten, hogy Kun József vonatvezető a robogó vonat kerekei alá került és ez levágta a fejét. A nyiregyházi vizsgálóbírószék nyomozása folytán ez ügyből szenzációs adatok kerültek felszínre, amelyek szerint meglehetősen állapítani, hogy nem szerencsétlenség, hanem büntény történt. Nyiregyházi tudósítónk az esetről a következőket jelenti:

Kun József vonatvezető a 2570. számú vonaton együtt ment szolgálatra N. S. kalauz társával. Tréfálkoztak előbb, majd a tréfából harag, később veszekedés lett. Szót szó követett és a veszekedés tettelegességgé fajult.

A vonat ezen a vonalon egy hosszabb alaguton megy keresztül, a kalauz kocsiját a türethetetlen hőség miatt nyitva volt, amint itt a kalauzok verekedtek, N. S. Kun Józsefet egy hatalmas lökésrel a robogó vonatból a sötét alagutra vágta ki.

A szerencsétlen kalauz arccal esett az alagut falazatához, amint onnan visszazuhant, feje épen a kocsijának alá került, amely legillatinozta a boldogtalan ember fejét.

Amint a vonat az alagutból kijött, N. S. megállította a vonatot, s az alaguti örrel együtt visszament az alagutba. Rémséges látvány tárult elébe. Társa véres hullája ott feküdt mozdulatlanul, feje testétől elválasztva.

A megrémült kalauz a hullát becsomagoltatta és a vonatra tette. Nyiregyházi állomásfőnökének azt jelentette, hogy Kun József szerencsétlenség áldozata.

A nyiregyházi vizsgálóbírószék azonban gyanus volt az eset és elrendelte a vizsgálatot, a vizsgálat aztán súlyos adatokat derített ki és ennél fogva N. S. kalauzt a nyiregyházi vizsgálóbíró letartóztatta. N. S. most a nyiregyházi törvényszék fogházában várja büntetését.

A megmérgezett család.

A romlott tápszer áldozatai.

Express tudósítás.

Budapest, július 20.

Az Elemér-utca 6. számú nagy bérházban szenzáció volt ma hajnalban. A mentőkért telefonáltak, akiknek nem kisebb teendőjük volt, minthogy egy egész családot mentsenek meg a megmérgezés-től. A mentők gyors eljárásuk ellenére sem sikerült azonban egy tizenegy esz-

tendő leánykát a halál torkából kimenteni. A mérgezést ezuttal olyan táplálék okozhatta, amelynek romlottságát a nagy nyári hőség idézte elő. A szomorú példa pedig utmutatás lehet arra, hogy a fővárosban az élelmi cikkek bevásárlásánál óvatosak legyenek a gazdasszonyok.

Az esetről a következő tudósításunk számol be. Az Elemér-utca 6. számú házának harmadik emeletén lakik Ferenczi posta altiszt négytagú családjával. A család szerény viszonyok között él és küzdelmesen, mert a gyermekek legidősebbje a tizenegy esztendő Margitka két esztendőnek előtte súlyos beteg volt és több hétig feküdt a kórházban. Betegségéből teljesen nem is gyógyult meg és igen sokat gyengélkedett, ami az amugy is kiskeresetű családapának sok gondot okozott. Ilyenképen nagyon takarékos életet kellett élnie a családnak, és ez az élelemben mutatkozott. Ez volt a mostani szerencsétlenségnek is közvetlen oka. Olyan olcsó tápszerekből élt a család, ami különösen most, nyár derekán, nem lehetett ártalmatlan.

Tegnap este délről megmaradt mákos tésztát ettek, de már vacsora előtt rosszul érezték magukat. Az éjszakát igen nyugtalanul töltötték a férj és feleség, ugyszintén Margit, Gyula, Jóska és Ilonka nevű gyermekeik. Az első iszonyú fájdalomról panaszkodott, ami hajnalában arra birta Ferencit, hogy a mentőkért telefonáljon. A mentők azonban a legnagyobb leányán már nem tudtak segíteni. Meghalt. Az erős hevenybélhurut olyan mértékben vett rajta erőt, hogy lehetetlen volt a gyöngye szervezetű gyermeket az élet számára megtartani. A család többi tagjain azonban azonban segített a gyors orvosi eljárás. Az asszony és a megmaradt három gyermek már is jobban van. Ma reggel kilenc órákor a kerületi orvos, dr. Chyzer is föntjárt a családnál és intézkedett, hogy az ételmérgezés után szerencsétlenül járt család ügyében a vizsgálat megindíttassék.

Hirek mindenfelől.

Árviz Szepesmegyében. — Lőcseről táviratozzák, hogy a tartós eső a Szepes megyében nagy áradásokat okozott. Podolinban, Gnezdán és Nagylomnicon három ember esett áldozatul az árvíznek. Turdosinban a lakosság kénytelen volt menekülni a községből. Két Lomnicon 4 ház összedőlt, Dunajecen az árvíz egy farktart, amelynek 50.000 korona volt az értéke, elpusztított.

Szerencsétlen kocsiszás. A szakáli Sebes-Körös hidról a magas partról ereszkedett lefelé kocsijával Péntes József körösszegapáti községi főbíró, midőn az egyik lóva elesett. A szekér a gyors zökkenés közben félig felborult, a bíró pedig a lóra esett és bal karját teljesen összetörte. Élet-halál közben szállították hazahol azonnal orvosi ápolás alá vették. Életéhez van ugyan remény, de a kezére alighanem örökre béna lesz.

Életunt kis leány. Egy alig tizenhárom éves kis leány akart megválni tegnap fiatal életétől, amelyre ugylátszik ráunt szegény. Annál inkább különös a tapasztalatlan gyerekleánynak az életunt-sága, mert egyszerű falusi teremtsé, a ki most a gyufaoldathoz nyult, öngyilkossági szándékkal. Komádiból írja tudósítónk,

Már csak rövid ideig tart

a kávévásár

leszállított árak mellett

Hermann József

kávékülönlegességi üzletében
Piacz-utca 75. Iparbankkal szemben. — Üzlethelyiség kiadó. — Berendezés eladó.

hogy Bogye Mária tizenhárom éves leány tegnap szülei lakásán gyutaoldatot ivott. Gyorsan észrevették a szerencsetlen gyermek tettét és orvost hívtak hozzá. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy azért akart meghalni, mert torkig van már az étellel. Elég volt neki. A fiatal öngyilkost sikerült megmenteni.

Egy veszedelmes zsaroló tartóztatása.

A Fűchsl ügy szereplője Debrecenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 20.

Pár hónappal ezelőtt kinos feltűnést keltett Nagyváradon Fűchsl Mórnak egy ottani előkelő bornagykereskedőnek öngyilkossága. A szerencsetlen ember agyonlőtte magát, mert két gaz fráter valami Niedermann Gyula és Balla Ignác megakarta zsarolni azzal a kijelentéssel, hogy ha nem ad nekik ötezer koronát, diffamáló dolgokat fognak nyilvánosságra hozni róla a budapesti lapokban.

Az öngyilkosság után a királyi ügyészség rendelkezésére tartóztatták Niedermann Gyulát, de cimboráját és zsaroló társát Balla Ignácot nem tudták kézre keríteni. Ez a fiatal szélhámos olyan ügyes volt, hogy ki tudott siklani a nagyváradai rendőrség körmei közül.

A zsaroló szökés közben Debrecenbe jött, és huzamos ideig tartózkodott itt. Különböző szédelgést követett el Debrecenben is. Egyik családtól mint szerelő, a másiktól pedig mint gazdasági gyakornok csalt ki 50 koronát. A nagyváradai rendőrség végül is tádomást vett hol tartózkodásáról és sürgönyileg kérte a debreceni rendőrséget Balla Ignác Nagyváradra kísérésére. A rendőrség tegnap kora reggel elfogta Balla Ignácot és átkíserte Nagyváradra, a hol a rendőrség kihallgatta s mivel a szökéstől tartani lehet, letartóztatta. A két zsaroló bűnügyében az ősszel tartja meg a nagyváradai királyi törvényszék a főtárgyalást,

Wolaffka Nándor utóda.

Az új plébános Szent Királyi Zoltán.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 20.

Az elárvult debreceni róm. kath. paróchia nem áll tovább üresen. Megvan az elhunyt „jó pásztor” utóda, a ki már a közel jövőben be fogja tölteni Wolaffka Nándor örökét.

Késő éjjel jelenti budapesti tudósítónk, hogy a kultuszminiszteriumból jövő bizonyos hír szerint az új debreceni plébános Szent-Királyi Zoltán országos képviselő Görcsön szilágymegyei község lelkésze lesz.

A hír bizonyára meglepedést elt Debrecen róm. kath. hivei között,

a mennyiben az új plébános mint a kezeink közt lévő életrajzi adatok igazolják igen képzett egyházi férfiú.

Szentkirályi Zoltánnak Debrecenben rokonsága is van, Szentkirályi Tivadarnak öccse.

A debreceni új plébános életrajzi adatai a következők:

Született 1864. július 7-én Nagykárolyban. Középiskoláit szülővárosában és Szatmáron végezte. Theologiai tanulmányait szintén ott végezte, s ennek befejezésével az 1888. évben pappá szenteltetett.

Ezután segédlelkész lett Gyulán, mint ilyen, Nagyváradon is működött. Plébánossá Szeghalomra neveztetett ki, ahol két esztendeig volt. Majd Görcsön, Szilágymegyei község lelkésze lett és e tisztét már 12 év óta viseli.

Szentkirályi Zoltán független érzelmű ember, Kossuth Lajos elveit vallja kitartó hűséggel. Ez a szintizta politikai hitvallás tömörítette köréje a a diósadi kerület függetlenségi pártjának tagjait, akik ezelőtt 6 évvel a párt elnökéül választották.

Az idén megejtett képviselőválasztáson a szilágycsehi kerület léptette fel képviselőül és a nemzetiségi jelölttel szemben meg is választották. A képviselőházban a vizügyi bizottságnak tagja.

Mint tudósítónk jelenti, Szentkirályi Zoltán kinevezése még e hónapban megtörténik.

Színház.

Szávay Gyula operettje. A nagyváradai színház primadonnáját az ősztől kezdve a Király színház szerződtette. Első fellépése előreláthatólag sikeres és jelentőségteljes lesz. Szávay Gyula új darabjának, a „Mátyás király”-nak (Szép Ilonkának) első előadásán Károlyi Leona játssza a címszerepet.

„Szecessziós ruhát kérek!”

Őrült egy piac-utcai üzletben.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 20.

A Piac-utca egyik üzletében tegnap délután berontott egy tisztességes külsejű alak. Körülnézett az üzletben, aztán megszólította a főnököt.

— Uram, gyorsan szolgáljanak ki. Ma nagy napom van, elegánsan akarok felöltözni. Szecessziós ruhát kérek!

Az üzlet tulajdonosa nem találta gyanusnak vendége viselkedését. Azt nem tudta csak megállapítani, hogy milyen az a szecessziós ruha. Rövid gondolkodás után aztán elébe tett egy tennisz ruhát, s megkérdezte tőle, hogy jó lesz-e?

— Nagyszerű — válaszolta az ismeretlen füttyörészve. Hozzák utánam a ruhát a Meszena-utcára.

Az ismeretlen ezzel eltávozott. Az üzlet szolgálja nem sokkal azután már vitte utána a ruhát, de mikor a jelzett utcába ért, különös eset zavarta meg.

Egyik ház kapujában lekötözve látta a ruhavásárlót. Nehány markos ember kosíra tette s a kórházba hajtatott vele.

Az utcán levők megmagyarázták, hogy a szerencsetlen ember dühöngő őrült. Eddig otthon őrizték. Tegnap valahogy kiszabadult s így ment el ruhát vásárolni.

Az őrült embert azonban a kórházban nem vették fel, úgy hogy ismét vissza kellett szállítani lakására. Holnap a hatóság fog intézkedni, hogy elhelyezék valamelyik elmeógyógyintézetbe.

Elítelt pénzhamisítók.

Főtárgyalás a törvényszéken.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 20.

A debreceni királyi törvényszék szüneti tanácsa érdekesebb bünpereket a szünet alatt nem igen tárgyalt. Nagyobb figyelmet talán annak a pénzhamisító bandának ügye keltett, amely felett tegnap ítélkezett a debreceni törvényszék.

Tudósításunk erről a következő:

Furfangos pénzhamisító banda állott tegnap a királyi törvényszék büntető tanácsa előtt. Egyszerű pásztor emberek voltak a vádlottak, kik pénzhamisítás révén akartak könnyebb megélhetést biztosítani magoknak.

Erdei Józsei nagyerdei csordás volt megalkotója ennek a bűnszövetkezetnek. Még az 1903. év végén szövetkezve hét társával hozzáfogott az ötkoronások, egykoronások és huszfilléresek hamisításához.

Midőn egy jó csomó hamisítványt elkészítettek a közeli falvakban megkísérelték azokat forgalomba hozni valódi pénz gyanánt. A hitvány hamisítványt azonban csakhamar fmlismerték és a csendőrség rövid idő aldtt kézrekerítette a pénzhamisító banda tagjait. A debreceni törvényszék Oláh Miklós elnöklete alatt tegnap ítélkezett a pénzhamisítók felett és a banda vezérét Erdei Józsefet hét havi, tettes társai közül pedig ifj. Szántó Jánost négy havi, Tarcsai Károlyt nygy havi fogházra ítélte. Erdei az ítéletben megnyugodott, míg a többi vádlottak az ítéletet megfellebbezték.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz. a

A vasárnapi football verseny.

Fővérosi vendégek Debrecenben.

A Debreceni Torna Egyesület vasárnapi football mérkőzése iránt minden oldalról nagy érdeklődés nyilvánul meg, s előre láthatólag díszes közönség fogja végignézni a versenyt.

A D. T. E. csapata naponta szorgalmasan gyakorol és a nagyérdei sporttéren esténként 30—40 játékos sűrű forog a labdával. A debreceni csapat ezuttal gyönyörű új, a város kék-sárga színeiből összeállított dresszben fog a pályán megjelenni.

A csapatban a következők fognak játszani: Kapuvédő: Dr. Székely Árpád. Háttvédek: Oláh Aladár és Balogh István; Fedezetek: Méleghy Gyula, Markovits Jenő, Hidvéger Lajos. Csatárok: Schöffner Imre, Mórítz József, Petz Imre, Tolnai

Jenő és Fényes Jenő. A bírói tisztet Gabrovitz Emil, a budapesti Posta tisztviselők sport egyesületének tagja vállalta el.

A Ferencvárosi Torna Club csapatával az egyesület vezetőségének több tagja is lerándul Debrecenbe, sőt a Nemzeti Sport, a legnagyobb és legelterjedtebb magyar sport szaklap leküldi a mérkőzésre tudósítóját, Lázár Józsefet. Már maga az a körülmény is mutatja, hogy a vasárnapi mérkőzésnek még a fővárosban is mily nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A rendezőség felkéri az érdeklődő közönséget, hogy a pénztárnál való tolongás elkerülése végett a belépő jegyeket lehetőleg a hirdetések felsorolt üzletekben váltsa meg, annál is inkább, mert a szombat délig előre megváltott jegy ára 20 százalékkal olcsóbb. A verseny délután fél 6 órakor veszi kezdetét.

A hajnali vonattal érkeik meg a Ferencvárosi Torna Club bajnoki csapata, mely ma délután a következő összeállítással fog játszani.

Kapuvédő: Dobronyi. Hátvédők: Mauglitz, Csizmadia. Fedezetek: Gorszky Bródy, Hahn. Csatárok: Weisz, Braun, Pákay, Kórody, Schlósszer.

Ezek közül Mauglitz, Gorszky, Bródy és Weisz több ízben játszottak a szövetségi válogatott csapatban Bécs és Prága ellen. A Ferencvárosi Torna Club kitűnő csapatáról az angolok is a legnagyobb dicsőréttel emlékeztek meg.

— Tisztelgés a főispánnál.

A debreceni siketnéma intézet tegnap tartott gyűlésén mint ismeretes, Weszprémy Zoltán főispánt elnököül választotta. A főispánt ma küldöttség kereste fel s arra kérte, hogy a tisztséget fogadja el. A küldöttséget, melynek Rásó Gyula volt alispán, Oláh Károly kultur tanácsnok, Márk Endre és Gácsér József igazgató voltak tagjai Weszprémy Zoltán főispán szívesen fogadta és kijelentette, hogy a tisztet örömmel veszi. Egyben megígérte, hogy siketnéma intézet fejlesztése érdekében mindent meg fog tenni. A küldöttség ezután Kovács Gyula alispánt kereste fel, a ki a legnagyobb készséggel sietett kijelenteni, hogy e nemes emberbaráti intézménynek mindenkor istápolója lesz.

— **Legelők bérbeadása.** A városi erdők azon részén, melyen a fakitermelést eszközölték, legelők vannak. A legelők hasznosítása ügyében a város tanácsa Király Gyula és Török Gábor erdőmestert bizta meg, hogy adja bérbe a kisgazdáknak. A bérbeadás ügyében jelentkezéses a gazdasági és erdőmesteri hivatalban fogadnak el.

— **Eltélt országgyűlési képviselő.** Kolozsvárról jelentik: Kinos feltűnést kelt Irsai József orsz. képviselő, reform. lelkész ellen a Sz. Sz. közös hadseregbeli ezredes panaszt tett, hogy tőle elváltan élő feleségével viszonyt folytat és pénzt kért és kapott is többször az asszonytól. Az egyházi hatóság június 20-án tartott tárgyaláson Irsait bűnösnek találta és

állásától való azonnali elmozdításra ítélte, Irsai felebbezett, ma tárgyalta ügyét Bartok püspök elnöklésével egy 7 tagú tanács, mely az I. bíróság ítéletét helybenhagyta. Irsai kijelentette, hogy ügyét világi hatóság elé fogja vinni.

— **Utóállítás.** A fősorozásról elmaradt hadköteles ifjak tegnap kerültek a mérce alá. Mint rendszeren a havonként szokásos utóállítást ma tartották meg. Melyen Vecsey Imre főjegyző volt jelen mint polgári elnök. A jelentkezett hadkötelesek közül igen sokat bevettek katonának.

— **Új vasut vonal Szerencs és Kassa között.** Akik Debrecenből Kassára akartak utazni, azok eddig kerülő uton Sátoraljaujhelyen keresztül jutottak el Kassára. Ezen a nehézségen a felvidéki érdekeltség úgy segített, hogy Szerencs és Kassa között helyi érdekű vasut építését vette tervbe. Az új vasut vonal építési engedélyét a kereskedelmi miniszter már jóvá is hagyta, így a vasut vonal kiépítési munkálatait már a közeli napokban meg fogják kezdeni.

— **Utépítés.** Ismeretes, hogy a város a kövezési programjában az ispotályhoz vezető ut rendbehozatalát is felvette. Az utépítés hetek óta tartott. Az ispotály felé lakó közönségnek régi óhajta teljesült most, a midőn az oda vezető ut teljesen elkészült.

— **A bejelentési hivatal ellen.** A debreceni rendőrbjelentési hivatal tudvalegőleg utlevelek kiadásával is foglalkozik. A tanács utasítása folytán a hadmentességi díjban hátralékban levő egyének részére, tartozásuk kifizetéséig utlevelet adni tilos. Akárhova akarnak is az ilyen hátralékosok utazni. A bejelentési hivatal egyik kivándorlóval szemben a napokban úgy járt el. A kivándorló sérelmesnek találta az eljárást s a bejelentő hivatal feljelentette a belügyminiszternél. Andrassy belügyminiszter leküldte Véghe Gyulához, hogy adjon ez ügyben felvilágosítást.

— **Szerencsétlenül járt gyermek.** A Hidviger Mihály-féle tanyán tegnap Kapitány János hasonnevű két éves fiacskája marólugot ivott. — A gyermek anyja mosott és a zsiros szódát a teknő mellé tette. — A gyermek, aki a teknő alatt játszadozott megpillantotta a szódás üveget és azt hitte, hogy valami édesség, ezért ivott a folyadékból. A maró szóda persze nagy pusztítást vitt véghez a gyermek szervezetében. Jajveszékeltetésére az anyja rémülten látta gyermeke szerencsétlenségét, rögtön szekérre ült és behozta gyermekét a kórházba. Itt ápolás alá vették. Ellenmérget alkalmaztak, de a gyermek életbe maradásához remény nincs.

— **Megkerült lopott ékszerek.** Tőkei Frigyesné József-királyiherceg-utca 10 sz. a. lakására pár héttel ezelőtt behatoltak és börtöndjé fel fészítve, aranyóráját láncsal együtt és arany gyűrűjét ellopták. A meglopott Tőkeiné feljelentette az esetet a rendőrségen. A rendőrség részéről Bikfalvy József rendőrbiztos látott a nyomozáshoz és sikerült a tettet

Szabó István volt iparos tanuló személyében kinyomozni. A tolvaj tanonc lopott ékszereket elzalogosította, az árát pedig megitta. A tanoncot azonban a rendőrség nem tudta elfogni, mert a városról elszökött.

— **Nyers kenyér a piacon.** A debreceni piacon a sűrűn megtartott vizsgálat alkalmával nap nap után koboznak el a rendőrörvosok romlott élelmi cikkeket. Tegnap sületlen kenyereket hoztak falusi asszonyok a piacra. A vizsgálatot teljesítő rendőrörvos a sületlen kenyereket elkobozta és az esetről jelentést tett a rendőrségnek.

— **Letört bimbó.** Müller Gotthárd helybeli építésmester kis leánykája Terézke alig 3 hetes krában elhunyt. Temetése f. hó 22-én d. u. 5 órakor lesz. Csillag u. 85. sz. háztól.

— **A gazdasági bizottság ülése.** A debreceni ev. ref. egyház gazeasági bizottsága július 23-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart.

— **Eltűnt lakatos segéd.** Nagy Imre géplakatos segéd édes apja Apaffy-utca 119 sz. alatti lakásáról pár nap előtt megszökött és azóta nyoma veszett. A rendőrség országszerte körözni.

— **Véres verekedés.** Szijgyártó Sándort néhány héttel ezelőtt egy koresmában Szikszai Pál alaposan megverte, úgy hogy a balkeze teljesen elnyomorodott. Szijgyártót a kórházba ápolták; onnan tegnap jött ki és a rendőrségen azonnal jelentést tett megveretéséről. A rendőrség Szikszay Pál ellen az eljárást megindította.

— **Halálozás.** Mély fájdalommal tudatjuk a legjobb anya, anyós, nagymama, illetve rokon néhai özv. Kulcsár Józsefné szül. Szanka Zsuzsanna élete 82-ik, özvegységének 2 ik évében, folyó július hó 19-én délelőtt 10 órakor, végelgyengülés folytán bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó július hó 21-én délután 4 órakor fognak a Bethlen-utca 46-ik számú gyász háztól, az ev. ref. egyház szertartása szerinti ima után a Hatvan utcai sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végítzestességtételre rokonainkat, barátainkat s általában a fájdalunkban igaz részvételt osztókat bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1906. július 19. Egyetlen testvére: Boda Jánosné szül. Szanka Eszter gyermekeivel. Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében is. — Gyermekei: Kulcsár Erzsébet férjével Tarbay Józseffel és gyermekeivel, Kulcsár Mária férjével Szanka Kálmánnal és gyermekeivel, Kulcsár György, Kulcsár Ilona özv. Tőkés Zsigmondné. — A temetést Vetéssy Mihály „Kegyélet” temetk. int. rendezi.

— **Egy sírfőirat.** Emlékezetes még Klein Lipót kassai nyomdász tragikus esete, Klein, aki egy kassai újság nyomdájában volt alkalmazva, véletlenül a szerkesztőségben járt, amikor a 34. gyalogezred két hadnagya, Bozics és Sártory a szerkesztőt egy közlemény miatt megtámadták. A nyomdász a szerkesztő segítségére akart sietni, de a dulakodás közben az egyik tiszt kardjával leszurta. A kassai szociálisták nagy temetést rendeztek Kleinnek, most pedig — mint kassai levelezőnk írja — síremléket állítanak neki a kassai köztemetőben. Az emlékre ezt a főírást tervezik: Klein Lipót született 1867. év.

Legjutányosabb és leggazdagabb forrás

ROSE ékszerüzlete

arany-, ezüstnemű, ragyogó ékszerek és órákülönlegességek beszerzésére

Debrecen, Főtér, a Hungária mellett.

Üzletem vasárnap is nyitva,
a rendes záróráig.

ben, meggyilkolta Bozics és Sártory 1905. aug. 22-én. A tervet azonban aligha fogják végrehajtani a kassai szociálisták, mert a városi tanács, amelytől engedelmet kell kérniök az emlék fölállítására, a fölírásban izgatást lát.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Nagy Irén ev. ref. 3 hónapos, özv. Kulcsár Józsefné ev. ref. 82 éves, Gyarmati Istvánné ev. ref. 39 éves, Farkas Zsuzsánna ev. ref. 3 hónapos, Varga Lajos róm. kath. 6 hónapos, Alumetzky György róm. kath. 44 éves, Dobi Imre ev. ref. 4 éves, Bodnár Imre ev. ref. 49 éves.

Tolvaj suhancok. Klein Istvánné, akinek a vágóhid szomszédságában van kis szatócs üzlete és bormérése kellemetlen vendégeket kapott tegnap. Tóth Gábor alig kilenc éves suhanc néhány társával beállított boltjába és ott szódavíz mellett akart szórakozni. — Időközben azonban más vevő is jött az üzletbe s míg Kleinné ezzel foglalatzkodott, a suhancok a kiszolgáló asztal pénzes fiókját kirántották s azzal kereket oldottak. A vágóhidi rendőrségnek sikerült a főmestert elfogni, az őrszem a rendőrségre vitte a fiút, de itt szabadon bocsátották, mert fiatalágánál fogva tettéért kérdőre nem vonható. Mindenesetre figyelemmel fogják kísérni a tolvaj gyermeket és valószínűleg elfogják szállítani valamelyik javító intézetbe.

— **A hirneves Mecsányi a „Dréher“-ben.** Ma szombaton és holnap vasárnap este tartja fényes műsoru illúzió-nista pasbeszélő és csodaműveletekből álló estélyét, Mecsányi mester a Márkus Jenő keliemes nyárikertjében. A mester mutatványai nem tévesztendők össze a már közönségessé vált bűvész mutatványokkal és műsorában is számos eddig ösmeretlen produkiókat találunk. Kezdeté este 8 óra fél órakor.

— **Összeégték a spritusz lámpától.** Csaknem végzetessé váló szerencsétlenség történt tegnap este a piacz utca 58. szám alatti házban. Markovics Albin vasuti ellenőr Ferenc nevű fiu testvérevel spiritusz gyorsfőzőn szalonnát akartak sütni. A tűz azonban aludni kezdett. Ekkor Markovics Ferenc elővette a szeszes üveget és a még égő gyorsfőzőre tölteni akart. E pillanatban lángragyuladt ruhája és testvére ruhája is ki segítségére sietett szintén meggyuladt. Visításukra sietett át Markovics Albin a szobába és oltotta el nagynehezen a lángba borult gyermekeket. A gyermekek karjukon és arcukon szenvedtek égési sebeket. Lákásukon ápolják őket.

— **Villamos színház Debrecenben.** A vásártéren ma nyitja meg Winkler Lambert nagyszabású villamos színházát, amely az összes nagy városokban hatalmas tetszéssel találkozott. A pompás színház este 7 órától 11-ig áll nyitva. Vasárnap két előadás lesz.

„**Hajdumegyei népbank**“ Piacuteza 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

x Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

— **Consum levélírók** legfinomabb elefántesont levélpapírt **szines belsejű** borítókkal 100 levélp. 100 borítókkal **2 koronáért**, 50 levélp. 50 borítókkal **1 K 20 f.** vásárolhatnak **Mihály Sámuel** papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főtér 30. **Telefon 106.**

x Ing- és kézelőgombok, meltük, óralánczok, nyaklánczok és függők a legszebb kivitelben Mentzenél.

Az orosz dumát szétverik.

Hatvanezer katona Péterváron

Ujabb rémnapiok.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 20.

Az orosz parlament a дума végnapjairól s a rekió felülkerekedésről, a mely rémletbe tartja az egész Oroszországot a következő táviratok számolnak be.

Pétervár, jul. 20. Három nap óta szakadatlanul érkeznek csapatok a vidékből a fővárosba. A lapok becslése szerint Pétervárott és környékén 60 ezer katona van, kinek loyaltásában feltétlenül biznak. Számos дума képviselő sietve hagyja el Pétervárt.

Pétervár, július 20. Pétervár és környékén a lakosság izgalma napról napra nő. Péterváron óriási tömegekben csoportosulnak az emberek. Miklós cár palotájából három nap óta nem mer kimozdulni. A zavargások egy mást érik. A katonaság teljes készenlétben van. Polgárok és katonák összeütközése minden pillanatban várható. A nép nyugtalan és az utcákat énekelve járja be a tömeg. Az orosz katonaság mindenre el van készülve és Miklós cár teljes felhatalmazást adott a katonaság vezetőinek.

Pétervár, július 20. Taskendből jelentik, hogy utászok és munkások megakadályozták egy vonat elindítását, melyen zendült katonákat akartak elszállítani. Verhudnie-Provszkban elégett a kozákok kaszárnyája. A kozákok a hazabocsátásukat vagy rendőri szolgálatról való felmentésüket követelik, a tűzveszedelmen való örömeiket fejezték ki. Később megállapították, hogy maguk a kozákok gyujtották fel a kaszárnyát.

Veronos, július 20. A Rostov-Verones között közlekedő vonaton öt felfegyverkezett ember egy pénztárostól 25,000 rubelt rabolt. Azután a vészjelzővel megállították a vonatot és miután még néhányszor a vonatra löttek, elmenekültek a nélkül, hogy felismerhették volna őket.

TAVIRATOK.

A képviselőház új háznagya.

Budapest, július 20. Tóth János, a képviselőház háznagyának kultusz-miniszteri államtitkárrá kinevezése a napokban meg fog jelenni a hivatalos lapban. Utódjául a függetlenségi párt Leszkai Gyula képviselőt jelölte.

Barabás jelöltsége.

Budapest, július 20. Barabás Béla a nagykörsi jelöltséget nem fogadta el. Maga helyett Turi Jenő író ajánlotta. A függetlenségi párt egyhangulag elfogadta hivatalos jelöltjének.

XIII. Leó temetése.

Róma, július 20. XIII. Leó pápát ma temették el véglegesen. Az utóbbi egyházi szertartáson jelen volt Pius pápa is.

Horváth József lovagias ügye.

Budapest, 1906. július 20. Horváth József mai beszéde alkalmával Zanella Richard Ferenc képviselő közbeszólt és azt kiáltotta Horváth Józsefnek, hogy „*hazudik*“. Horváth József Zanella Richard képviselőt e miatt ma provokáltatta.

Mulatságok.

Dalestély. A Debreceni Munkás Dalegylet július 21-én, szombat este tartja nyári dalestélyét a nagyerdei Dobos pavilonban. A változatos műsor, melylyel a dalegylet vendégeinek kedveskedik, bizonyára szép közönséget fog a Dobosba vonzania. A műsor számai közül Szól a zene... Szent Gálytól és Miről apám... Lánytól válnak ki, melyek mindenike egy-egy műremek s melyeket nálunk még egy dalegylet sem adott elő. A Szilágyi Dezső és Balla Gergely urak művészi szereplése nem szorul külön dicséretre, nagyon jól ismeri őket városunk intelligens közönsége. A dalegylet elismert szakképzettsége, Kiss Gyula kiváló zenekara mindmind közreműködnek abban, hogy a megjelenők kellemesen töltsenek el egy estét.

Hegyi Antal a Csillagbörtönben.

Az összbüntetés.

— Saját tudósítónktól. —

Szeged, július 20.

Ismeretes, hogy Csongrád egykori, hirhedté vált plébánosát, Hegyi Antalt izgatásért három havi államfogházra és sikkasztásért hét havi börtönre ítélték.

Az államfogházal való büntetést azzal érdemelte ki, hogy mikor a tapasztalt szabálytalanságok és visszaélések miatt felettes hatósága őt a plébániáról eltávolította, a hozzá fanatikus rajongással ragaszkodó csongrádi népet utódja ellen lázította. A csongrádiak valóságban megostromolták az utód lakását s erőszakkal akarták arra kényszeríteni, hogy a plébániát Hegyinek engedje át.

A sikkasztás bűnébe ugy esett a páter, hogy mikor költséges passziói miatt adóságokba keveredett, egyik hitelezője biztosítási végrehajtást kért ellene. Ezt foganatosították is, de Hegyi Antal az árverés előtt az ingóságokat eladta.

A két ügy a páter egyéb, még sokkal kevésbé korrekt dolgaival együtt perre került. A pörök nagyon sokáig elhuzódtak és végigmentek valamennyi fórumon, míg végre a Kuria Hegyi Antalra a büntetéseket jogérvényesen kiszabta.

Most, hogy Amerikába szökése, majd onnan való váratlan visszatérés után Hegyi fogságba került, a szegedi királyi törvényszék összbüntetést mért ki rája. Ezt ma állapította meg és hirdette k

Hegyi előtt a törvényszék büntető tanácsa, melyben Pókai Elek törvényszéki bíró elnökölt.

Hegyi fegyveres börtönőr kísérte fel az ügyész fogházából a tárgyaló terembe. Itt felolvasták előtte a két jogérvényes ítéletet, majd tudomására adták, hogy a törvényszék összbüntetését három havi államfogház és két havi börtön helyett nyolc hónapi börtönbüntetésben alapította meg.

A három havi államfogház helyett tehát Hegyi Antal egy havi börtönt kapott, amely jóval súlyosabb az államfogháznál. Így most már a volt csongrádi plébános megkezdte büntetésének letöltését. Ismeretes azonban, hogy ennek a büntetésnek kegyelméből való elengedésért folyamodott.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.
Budapest, 1906 július 19.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru csendes, ötíg olcsóbb, határidők állandók, rozs elanyhult.

1906. októberi buza	7.51.—52
1907. áprilisi buza	7.81.—82
októberi rozs	6.37.—38
1906. áprilisi rozs	6.59.—60
októberi zab	6.52.—53
áprilisi zab	6.71.—72
1907. májusi tengeri	5.37.—38
1906. júliusi	—
1906. aug.	6.25.—26
szeptemberi	6.35.—36
1906. augusztusi repce	15.20.—25

REGENY-CSARNOK.

A Bandita.

93

Don Carlos miért nem válaszolt minisztere kérdéseire? Elfelelte, hogy Granadában van, nem lelkesítették a költői emlékü mór maradványok, gondolata Frankfurtban időzött, s ütere legkisebb véresepje is e kérdésért dobogott: „Ki lesz Németország császára: Te, vagy I ső Ferencz?”

A hírnök jelentésére felemelé fejét a király; villámszerű cikkázás lón szeméből kivehető a Don Inigo névre, s eléje ment.

Don Inigo közeledni látván a királyt, elérté szándékát, hogy német kegyenceitől szabadulva őket spanyolokat keresse föl, ezért megállt és várt.

— Ismered Don Ruiz de Torrillast? kérdé Don Carlos.

— Igen, felség; ő Andalusia legdelebbi nemesinek egyike s velem vívta át felséged dicső ősei Fernando és Izabella alatt a mór háborukat.

— Tudod mit kér tőlem?

— Fiának Fernandónak megkegyelmeztetését.

Folytatjuk.

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen újdonságainkból mintát, fekete, fehér vagy színesekben kor. 1.15-től K 18-ig méterenként.

Különlegesség: Selymek társaságokban, menyasszonyi, bál és utcai öltözékekben, blousoknak és béléseknek stb.

Csakis jótállás melletti solid selyemszöveteket árulunk, direkt magánosoknak vám- és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Eladó házhelyek.

A debreczeni izr. szent egyet tulajdonát képező, a m.-pályi-ut mentén az izr. temető és a homokkerti dülő ut között elterülő szántóföld 300—350 négyszögöl területű házhelyekké eldaraboltatván, ezen házhelyek eladatnak.

Értekezhetni az izr. szent-egyet irodájában (József k. h. u. 26.) és Turai Farkas urnál (Miklós-u.)

Debreczen, 1906. július hó 20.

Az izr. szent-egyet előjárásága.

Befőzni való

kitünő minőségű

ringlót szilva

kicsinyben és nagyban

eladó.

Telefonon lehet megrendelni az Erzsébet telep intézőségénél. — Telefon szám 159.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Mouseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

Új bormérés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Salétrom és Ispotály-utca sarkán fennállott bormérési üzletet, mely eddig atyám tulajdonát képezte a mai napon átvettem és azt mint

„János vitéz“-hez

czimzett kisvendéglő és italmérést tovább vezetem.

Izletes ételekről valamint állandóan friss italokról és pontos kiszolgálásról kezeskedem.

Tisztelettel

Latinka Lajos

vendéglős.

Salétrom és Ispotály-utca sarkán.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utoza 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Még mindig!

Nagy választék hosszú és rövid száru selyem, czérna és glacé keztyükben.

Sérvkötők, Haskötők,

Hátgyenesítők, mülábak, műkezek, műfűzők mérték szerinti készítését és szakszerű javítása elvállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyárüzemekhez miniszteri rendelet szerint

Schön Sándor

keztyű-, kötszer- és orvosi műszer-tára
Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger ház.

4506—1906.

Hajdúvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 36372—1906. szám alatt kelt rendeletével engedélyezvén a Debreczen-nyiradonyi törvényhatósági ut hajdusámsoni szakaszának kiépítéséhez szükséges terület kisajátítását a kisajátítás keresztülvitelére az eljárás a vármegye közigazgatási bizottságának 772—1906. számú határozatával folyó évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtt 9 órája Hajdusámson község házához tüzetett ki.

Ezen határozatot azzal hozom az érdekeltek tudomására, hogy a kisajátítási terv és összeírás Hajdusámson község házában tekinthető meg,

s hogy a kisajátítási eljárás keresztül vitelére kiküldött bizottság a terv megállapítása felett akkor is érdekmileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Debreczen, 1906. július 19.

Kovács Gyula
alispán.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozódásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Weisz Gyula butor raktára és kárpitos műhelye a legolcsóbb forrás e szakmában Széchenyi-u. 19. sz.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Villanycsengőt rendkívül olcsón és pontosan készít és javít **Krausz Kálmán** bádigos Hatvan-u. 2. Ugyanott egy fiu tanulónak főlvetetik.

Közép iskolát végzett jó családból való fiu tanulónak felvétetik Pongrácz Géza papírüzletében.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főlvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Óvadékképes pénzbeszedőt a helyi piacra azonnali belépésre felvesszünk. Schweitzer Testvérek, Piacz-utca 56.

Fiatalt segéd felvétetik Nagel Albert rőfös és fűszer üzletében Bárádon, ugyanott egy tanuló is felvétetik teljes ellátásra. Értekezhetni Bányai Józsefnél is Piacz-utca 43. sz.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett segédtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcai szoba (külön lakosztály) a főtér közelében augusztus 1-től **kereskedelmi irodának kiadó.** Czim a kiadóhivatalban.

Kaptákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

2-4 középiskolai osztályt végzett jó családból való fiu kereskedő tanulónak felvétetik Slachta János fűszer- és vas üzletében H.-Nánáson.

Fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Használt butorokat elad és vesz Kónya József asztalos Pacsirta-u. 8.

Zsákvarróné felvétetik Széchenyi-utca 6.

Piacz-utczához közel 4 szobás lakás novemberre kerestetik. Czim a kiadóban.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megóvás végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Teljes ellátást keres intelligens fiatalember. Czim a kiadóhivatalban.

Buggyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz
nyerhető a leggyorsabban
a híres
hajdusági
bajuszpedrő

használata által, mely
legjobb az egész világon.
1 doboz 50 fillér, 3 próba-
doboz 2 kor. 15 fillér, 6
doboz 3 kor. és 65 fillér
bérmentve utánvétellel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru“ gyógyszerár.

Birtokrendezés,

parcellázás, tagosítás, mér-
nöki munkálatának keresz-
tülvételét és minden e körbe
vágó munkálatot elvállal

Nagy és Kandel

okleveles mérnökök
műszaki és építési irodája
DEBRECZEN,
⇒ Hunyadi-utca 17. sz. ⇐

Eladó

3-4000 mázsa katonai szállítóknak is
alkalmas

széna.

Értekezni lehet **Kira László** kurá-
tornál, Dengelegen (Szatmármegye) va-
sutállomás Reszege-Piskolt.

Legelegánsabban készítek

uri öltönyöket, felöltöket, esőköpenyeket, sport öltönyöket, diszmagyar ruhákat, papi palástok, reverendák és fövegeket, valamint sikkes

egyenruhákat

az új szabályzat szerinti kivitelben.

Készítek továbbá teljes katonai felszereléseket a legelegánsabban, bármely fegyvernemhez, úgy tényleges mint tartalékos tiszt és egyéves önkéntes urak részére a legelőnyösebb árban.

A nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását továbbra is kérve, maradtam kiváló tisztelettel

PRELOVSZKY ANDRÁS

katonai és polgári szabó DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. szám.

Tulipán padlólak

(gyorsan száradó)

valódi magyar gyártmány
kapható csakis

Ungár és Berger

festék- és zsiradékárú nagykereskedőknél
DEBRECZEN, Csapó-u. 10. sz.

Seccessió

Inga és Salon órák, pontos
zsebórák és szép ékszerek
legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.

Javítások legolcsóbban jótállással.

Stock-Cognac

Medicinal

kezesség mellett, tiszta
borból párolt

Állandó vegyi ellenőrzés
alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrendű üzle-
tekben kapható.